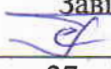

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Природничо-географічний факультет
Кафедра хімії, екології та методики їх навчання

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

 Совгіра С.В..

27 серпня 2020 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

ПП 4.02 ВИРОБНИЧА (ПЕДАГОГІЧНА) ПРАКТИКА
(назва практика)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 014.06 Середня освіта (Хімія)
(шифр і назва напрямку підготовки/спеціальності)

Освітня програма Середня освіта (Хімія)
(назва освітньої програми)

Європейська кредитно-трансферна система
організація навчального процесу

Робоча програма Виробничої (педагогічної) практики для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності 014.06 Середня освіта (Хімія)

Розробники:

Совгіра С. В. – доктор педагогічних наук, професор кафедри хімії, екології та методики їх навчання;

Горбатюк Н. М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри хімії, екології та методики їх навчання;

Коломієць Н. А. – доцент кафедри виховних технологій та педагогічної творчості.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри хімії, екології та методики їх навчання

Протокол № 1 від “27” серпня 2020 року
Завідувач кафедри хімії, екології та методики їх навчання

(підпис)

(Совгіра С.В.)

(прізвище та ініціали)

Ухвалена науково-методичною комісією природничо-географічного факультету

Протокол № 1 від “31” серпня 2020 року
Голова науково-методичної комісії природничо-географічного факультету

(підпис)

(Грабовська С. Л.)

(прізвище та ініціали)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПІБ) «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПІБ) «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПІБ) «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПІБ) «__» _____ 20__ р., протокол № __

ВСТУП

Практика є невід'ємною складовою професійної підготовки здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 014.06 Середня освіта (Хімія) освітнього ступеня «магістр». Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, які вони отримали у процесі навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь. Поєднує теоретичне навчання майбутніх вчителів та їх самостійну роботу.

Організація, проведення, контроль за здійсненням практики відповідають Державним стандартам підготовки фахівців. Програма розроблена згідно Закону України «Про освіту» (Прийнятий від 05.09.2017 р., набрання чинності 28.09.2017 р.), «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом МОН України від 08.04.1993 р. №93», Положення «Про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини» (затвердженого на засіданні вченої ради 28.04.2015 року, протокол №10), «Положення про організацію практики в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (денна та заочна форми навчання)», затвердженому на засіданні Вченої ради Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини від 19.12.2018 р., протокол № 7.

Робоча програма розроблена відповідно до наскрізної програми, яка розроблена на основі освітньо-професійної програми Середня освіта (Хімія) другого (магістерського) рівня вищої освіти.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета практики полягає в:

- підготовці майбутнього фахівця до цілісного виконання функцій вчителя хімії та класного керівника;
- поглиблені і закріплені теоретичних знань з педагогіки, психології, та методики, отриманих здобувачами вищої освіти у закладі вищої освіти у період навчання та застосування їх під час виконання конкретних педагогічних завдань у закладах загальної середньої освіти;
- освоєнні здобувачами вищої освіти безпосередньо у ході освітнього процесу основних форм, принципів та методів викладання хімії у школі, передового педагогічного досвіду;
- набутті професійних якостей майбутнього вчителя, які відповідають вимогам сучасного суспільства, а також формування особистих людських якостей фахівців;
- вихованні у здобувачів вищої освіти творчого, дослідницького підходу до наукової, педагогічної та виховної діяльності;
- формування потреб у самоосвіті, самовихованні та підвищенні своєї кваліфікації.

Завдання практичної підготовки:

- надбання і розвиток навичок в організації самостійного проведення навчально-виховної роботи з учнями з урахуванням їх вікових особливостей;
- формування практичних умінь щодо проведення навчально-виховної роботи з класом;
- розробка матеріалів та проведення пробних уроків із фахового предмету;
- вивчення сучасних педагогічних технологій та передового педагогічного досвіду вчителя (класного керівника);
- набуття навичок та умінь аналізувати стан навчально-виховної роботи школи в цілому та класу зокрема.
- закріплення інтересу до педагогічної професії;
- вироблення індивідуального стилю діяльності в умовах активної педагогічної взаємодії.
- опанування згідно спеціальності хімії найважливішими функціями педагогічної діяльності вчителя і формування професійних рис особистості вчителя.

- забезпечення підготовки здобувача вищої освіти до цілісного виконання функцій вчителя та класного керівника, до проведення системи навчально-виховної роботи з учнями.
- набуття навичок та умінь планувати, аналізувати та проводити уроки,
- опанування методичними формами освітньої діяльності у закладах загальної середньої освіти.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечує кафедра хімії, екології та методики їх навчання. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням на факультеті здійснює керівник практики.

До керівництва практикою здобувачів вищої освіти залучаються викладачі кафедри хімії, екології та методики їх навчання, а також викладачі кафедр виховних технологій та педагогічної творчості та психології.

Груповий керівник-методист:

перед початком практики забезпечує необхідною документацією з практики методистів, керівників баз практик, здобувачів вищої освіти;

проводить інструктаж з техніки безпеки і охорони праці та контролює умови праці і побуту здобувачів вищої освіти;

повідомляє здобувачів вищої освіти про порядок звітності з практики;

контролює виконання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього трудового розпорядку на місці проходження практики, організовує облік відвідування бази практики здобувачами вищої освіти й методистами;

допомагає здобувачам вищої освіти скласти індивідуальний план роботи на весь період практики (навчальна діяльність, виховна робота та ін.), консулює з теми навчально-дослідної роботи;

у перший день практики разом з методистом кафедри та адміністрацією від бази практики закріплює здобувачів вищої освіти за місцем проходження практики;

проводить засідання з академічною групою здобувачів вищої освіти щодо питань організації і проведення практики;

раз на тиждень перевіряє щоденник спостережень, записує зауваження та поради щодо подальшої роботи здобувача вищої освіти, контролює ведення практикантами документації, затверджує індивідуальний план роботи;

надає практикантам консультації щодо виконання програми практики;

надає методичну допомогу в оформленні документації, у виконанні навчально-дослідної роботи (курсової, кваліфікаційної роботи, ІНДЗ тощо);

групові керівники-методисти педагогічних практик з класними керівниками, учителями-предметниками, вихователями визначають теми залікових уроків, занять, виховних заходів, які будуть проводитися практикантами та відвідує залікові виховні заходи, уроки, заняття, аналізує, оцінює їх;

перевіряє й аналізує документацію, подану здобувачем вищої освіти після закінчення практики; за результатами практики складає звіт і подає його керівнику практики по факультету;

бере участь у факультетських/інститутських настановчих і підсумкових конференціях з практики, нарадах на базі практики з питань організації і проведення практики;

бере участь у проведенні загального підсумку з практики; разом з методистами, керівником практики по факультету/інституту оцінює роботу здобувача вищої освіти, виставляє у відомість та залікову книжку загальну оцінку з практики.

Груповим керівником-методистом призначається викладач кафедри хімії, екології та методики їх навчання.

Під час педагогічної практики:

з учителем-предметником, вихователем визначає теми залікових уроків, предметних виховних заходів, що будуть проводитися здобувачами вищої освіти;

затверджує конспекти уроків, виховних заходів, занять;

відвідує залікові уроки, заняття, виховні заходи, аналізує й оцінює їх;

у разі необхідності проводить показові уроки, заняття, виховні предметні заходи чи їх фрагменти.

Методист з виховної роботи (викладач від кафедри виховних технологій та педагогічної творчості або кафедри психології):

здійснює методичне керівництво педагогічною практикою здобувачів вищої освіти, консулює їх з актуальних питань навчання, виховання, професійної орієнтації учнів, роботи з батьками тощо;

планує разом із класним керівником виховну роботу практикантів з учнями, консулює їх і забезпечує виконання завдань;

відвідує уроки (вибірково, за потреби), позакласні заходи практикантів, надає методичну допомогу в їх підготовці й проведенні, разом з викладачем фахових методик аналізує й оцінює проведені студентами уроки та інші види навчальних занять і позакласні заходи;

надає допомогу здобувачам вищої освіти в організації індивідуальної роботи з учнями, у виконанні навчально-дослідної роботи (курсової, кваліфікаційної роботи, ІНДЗ тощо);

керує роботою здобувачів вищої освіти з вивчення особистості й колективу учнів, а також виконання інших завдань, передбачених програмою практики;

бере участь у настановчій та підсумковій конференціях з практик, а також у нарадах з питань практики;

бере участь у проведенні заходу з практики й оцінюванні її результатів;

аналізує документацію, подану здобувачами вищої освіти, складає звіт і подає завідувачу відповідної кафедри та керівнику практик по факультету/інституту звіт про підсумки практики із зауваженнями і пропозиціями щодо подальшого удосконалення її організації та проведення.

Звіти про підсумки практик із зауваженнями і пропозиціями щодо подальшого удосконалення її організації та проведення подаються на відповідні кафедри і зберігаються протягом 5 років.

Здобувачі вищої освіти у період організації і проходження практики зобов'язані:

за тиждень до початку практики пройти медичний огляд, прослухати лекцію з охорони життя і безпеки, виробничої гігієни та санітарії;

до початку практики одержати від групового керівника-методиста практики консультації щодо оформлення необхідних документів;

своєчасно прибути на базу практики;

у повному обсязі виконати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;

вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;

нести відповідальність за виконану роботу;

приходити не пізніше як за 15 хв. до початку робочого дня;

у випадку відсутності або запізнення повідомляти про це старосту, групового керівника, методиста, пояснювати причину відсутності або запізнення, надавати необхідні документи, що засвідчують відсутність (довідку про хворобу тощо);

відвідувати консультації, методичні наради, які проводить керівник або методист з практики;

у встановлений термін здавати звіт про виконання завдань практики.

Здобувачі вищої освіти мають право:

звертатися до керівників практики університету, адміністрації баз практик з усіх питань, що виникають у процесі проходження здобувачами вищої освіти практики;

користуватися матеріальною базою, бібліотекою, кабінетами та навчально-методичним забезпеченням, використовувати технічну, інформаційно-методичну та іншу документацію, необхідну для виконання програми практики;

на свободу педагогічної творчості;

вносити пропозиції щодо удосконалення освітнього процесу в школі та організації практики;

брати участь у роботі бази практики (конференцій, педагогічної ради, зборів профспілкової організації тощо).

Зміст практик за видами

Змістовий модуль I. Навчальна діяльність.

Настановча конференція, в ході якої здобувачі вищої освіти знайомляться з метою та змістом практики, індивідуальними завданнями та формами звітності.

Вивчити зміст календарного та тематичного планів вчителя хімії, плану виховної роботи класного керівника, за яким закріплений здобувач-практикант.

Описати досвід роботи вчителя фахових предметів, за яким закріплений здобувач вищої освіти.

Ознайомлення здобувачів вищої освіти з системою роботи закладу загальної середньої освіти (школи та класу, за яким вони закріплені):

- ознайомлення із специфікою діяльності даного закладу;
- ознайомлення із системою виховної роботи класного керівника; вивчення плану його роботи;
- ознайомлення з системою роботи вчителів-предметників, вчителів-новаторів, відвідування їх уроків;
- знайомство з шкільними кабінетами та їх обладнанням.

Ознайомлення із змістом, формами, методами роботи шкільних громадських організацій та самоврядуванням. Бесіди з керівництвом організацій. Вивчення планів і мети роботи організацій. Відвідування уроків. Відвідування заходів, які проводять шкільні громадські організації.

Проводити аналіз відвіданих уроків з фахових дисциплін.

Ведення щоденник спостережень з аналізом відвіданих уроків вчителя фахової дисципліни (згідно розкладу).

Складання графіка проведення уроків та позакласних заходів з фахових дисциплін (хімії).

Розробка та оформлення конспектів уроків, занять гуртка та інших позакласних занять з хімії.

Підготовка, розробка дидактичних матеріалів, наочних посібників до уроків і позакласних заходів.

Вивчення матеріальної бази кабінету хімії та допомога в його обладнанні.

Відвідування та аналіз всіх уроків та позакласних заходів з шкільних предметів.

Змістовий модуль II. Виховна діяльність

Ознайомитись з планом виховної роботи класного керівника.

Розробити і провести два позакласні заходи із хімії.

Розробити і провести дві виховні години та один виховний захід.

Вести виховну роботу в закріпленому класі.

Вивчити психологічні особливості класу та окремих учнів.

Проведення роботи з батьками (відвідування учнів вдома, проведення індивідуальних бесід з батьками, участь у проведенні батьківських зборів тощо).

Відвідування та аналіз виховних заходів класного керівника та здобувачів-практикантів.

Організація та здійснення морального-духовного напрямку виховання. Відвідування шкільних меморіальних куточків та музею. Відвідування міських музеїв та картинної галереї.

Змістовий модуль III. Методична діяльність

Навчально-методична робота:

вивчення навчального процесу на основі відвідування уроків різних вчителів з метою вивчення вимог до учнів, різноманітних методів організації пізнавальної діяльності і виховання учнів на уроках, виявлення міжпредметних зв'язків і можливостей їх використання на уроках з свого предмета;

брати участь у підведенні підсумків виховної роботи за семестр, у роботі педагогічної ради школи за наслідками практики. Своєчасно та якісно готувати звітну документацію виробничої (педагогічної) практики.

підготовка звітної документації педагогічної практики;

проведення консультацій з вчителями та методистами з організаційних та методичних питань;

виготовлення дидактичного матеріалу та наочних посібників;

опрацювання методичної літератури, вивчення шкільної документації та матеріалів передового педагогічного досвіду.

відвідування всіх уроків і позаурочних заходів з предмету.

Змістовий модуль IV. Дослідницька діяльність.

Предметом дослідження можуть бути: пізнавальні інтереси учнів, шляхи формування здібностей, творчого мислення, проблемний виклад навчального матеріалу, форми організації навчальної діяльності учнів, вдосконалення шкільного експерименту, впровадження передових педагогічних технологій;

психолого-педагогічне вивчення колективу класу (спостереження за учнями, бесіди, анкетування, соціологічне вивчення);

підбір технологій для реалізації завдань досліджень, різностороннього вивчення психологічних особливостей учня та складання психолого-педагогічної характеристики на учня;

вивчення індивідуально-типологічних особливостей учнів і їх урахування у роботі;

вивчення міжособистісних стосунків у колективі методом референтометрії чи соціометрії;

визначення психологічного клімату колективу через оцінку значущих ситуацій;

анкетування для вивчення взаємостосунків однокласників у колективі;

анкетування для вивчення колективу;

анкетування для дослідження професійних інтересів та ін.

дослідження причин неуспішності учнів;

дослідження психологічних особливостей "важких" дітей та ін.

Результати досліджень використовуються при написанні кваліфікаційних робіт.

ОСВІТНІЙ РЕЗУЛЬТАТ ПРАКТИКИ

Програмні результати навчання:

ЗК 1. Здатність до дослідницької діяльності.

ЗК 3. Здатність до критичного осмислення проблем у навчанні, власної професійної діяльності та на межі предметних галузей.

ЗК 4. Здатність використовувати теоретичні знання та практичні навички застосування комунікаційних технологій, ораторського мистецтва та риторики для здійснення ділових комунікацій у професійній сфері.

ЗК 5. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ЗК 7. Здатність до продуктивного міжособистісного спілкування, до вмінь представляти складну комплексну інформацію у стислій формі усно і письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та відповідні наукові категорії з філософії, історії розвитку суспільства та терміни природничих наук.

ЗК 8. Здатність до прийняття обґрунтованих рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ЗК 9. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, критично оцінювати власну діяльність, професійно вдосконалюватися.

ЗК 10. Здатність до системного творчого мислення, наполегливість у досягненні мети професійної та науково-дослідницької діяльності, гнучкість мислення.

ФК 2. Здатність використовувати термінологію з хімії, номенклатуру, конвенції та одиниці.

ФК 4. Здатність виконувати хімічний експеримент, дотримуючись правил техніки безпеки, описувати його, аналізувати, оцінювати експериментальні результати і вміти їх інтерпретувати.

ФК 13. Здатність підбирати та створювати контрольні теоретичні запитання, хімічні вправи, розрахункові задачі, експериментальні хімічні досліди.

ФК 16. Здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології для забезпечення якості освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти.

ФК 17. Здатність застосовувати сучасні методики діагностування досягнень учнів, здійснювати педагогічних супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.

ФК 18. Здатність висувати (роблячи презентації, або представляючи результати наукових досліджень) нові гіпотези та формулювати наукові задачі в галузі хімії, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язку, беручи до уваги наявні ресурси.

ФК 20. Здатність створювати позитивний психологічний мікроклімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного контексту.

ПРН 3. Уміє застосовувати методичні підходи і сучасні технології навчання хімії з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів.

ПРН 6. Здатний створювати рівноправне і справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного контексту.

ПРН 7. Здатний проводити уроки різних типів, обирати та застосовувати методи і методичні прийоми, різні форми та засоби навчання.

ПРН 12. Уміє адаптуватись та використовувати методологію для розв'язання незнайомих задач.

ПРН 13. Здатний застосовувати методи діагностування досягнень учнів, здійснювати педагогічних супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.

ПРН 14. Здатний забезпечувати належний рівень викладання навчального предмету «Хімія» відповідно до діючих навчальних програм, дотримуючись вимог Державного стандарту базової і повної середньої освіти.

ПРН 21. Знає методику викладання хімії у профільних навчальних закладах на рівні сучасного розвитку педагогічної та хімічної науки, а також володіє новітніми ІТ-технологіями у викладанні хімічних дисциплін та науково – дослідній роботі.

ПРН 22. Знає сучасні методи теоретичного та експериментального дослідження з хімії та вміє використовувати у професійній діяльності.

ПРН 23. Знає та розуміє основні концепції, теорії та загальну структуру хімічної науки, орієнтується на її сучасні досягнення.

ПРН 24. Уміє переносити систему наукових хімічних знань у площину навчального предмета хімії, чітко і логічно розкривати основні теорії та закони хімії.

ПРН 27. Здатний забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів у освітньому процесі та позаурочній діяльності.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання включається в програму виробничої практики з метою набуття здобувачами під час практики умінь та навичок самостійного розв'язування науково-дослідних, пошукових та організаційних завдань. Індивідуальні завдання формулюються кожному здобувачу керівником до початку практики.

Індивідуальне завдання повинно носити творчий характер і містити елементи наукового дослідження та аналізу. Це також допоможе здобувачам структурувати виявлену проблему, інформаційний матеріал систематизувати за відповідною темою дослідження для подальшого використання у науково- дослідній кваліфікаційній (магістерській) роботі.

Матеріали, що отримані студентом під час виконання індивідуального завдання, використовуються при виконанні кваліфікаційної (магістерської) роботи.

1. Реалізація міжпредметних зв'язків у викладанні шкільного курсу хімії.
2. Методи вивчення передового досвіду вчителя хімії.

3. Компетентнісний підхід до хімічної освіти школярів.
4. Формування інформаційної компетентності учнів на уроках хімії.
5. Формування вмінь самоосвітньої діяльності учнів на уроках хімії.
6. Розкрити досвід творчої діяльності учнів, який формується при вивченні хімії та його основні компоненти.
7. Активні форми заохочення учнів до самостійної роботи на уроках хімії.
8. Індивідуально-диференційований підхід до організації навчання хімії.
9. Педагогічні вимоги до сучасного уроку хімії.
10. Шкільний кабінет хімії, його нормативна база.

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ ПРО ПРАКТИКУ (ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ)

Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Документація з практики, визначена робочою програмою практики, подається здобувачами вищої освіти на кафедру для перевірки упродовж трьох днів після закінчення практики.

Матеріали, які потрібно подати здобувачам до захисту виробничої (педагогічної) практики:

1. Під час проходження практики здобувач вищої освіти повинен провести 6 уроків з хімії.
2. Розробка виховного заходу та його план конспект (2 виховні години).
3. Характеристика на здобувача-практиканта з місця проходження педагогічної практики.
4. Звіт здобувача про проведену роботу під час проходження практики.
5. Розробка та проведення позакласного заходу (2 заходи з хімії).
6. Розробка сценарію батьківських зборів.
7. Дослідження класного колективу і складання психолого-педагогічної характеристики на колектив класу.
8. Дослідження і складання психолого-педагогічної характеристики на учня.

Вимоги до звіту.

Загальна форма звітності здобувача вищої освіти за практику – це письмовий звіт, підписаний здобувачем вищої освіти, груповим керівником та методистами. Письмовий звіт разом з іншими документами, визначеними програмою практики. Характеристика про роботу здобувача вищої освіти завіряється керівником установи бази практики.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати розділи з проблеми охорони праці, висновки і пропозиції, список використаної літератури та інше.

Здобувачі вищої освіти, які навчаються за індивідуальним графіком, працюють за фахом і місце роботи яких відповідає вимогам програми практик, подають витяг з трудової книжки (або ксерокопію трудової книжки, завірена керівником установи), довідку з місця роботи (якщо він працює за сумісництвом) та характеристику, звіт, робочу документацію із наступним її поверненням.

Загальна оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість та залікову книжку за підписом групового керівника після перевірки робочої документації всіма методистами за наявності їх підписів на титульній сторінці робочої документації. Оцінка за практику враховується стипендіальною комісією при визначенні рейтингу успішності здобувача вищої освіти.

Здобувачі вищої освіти, які не пройшли практику або частину практики з поважних причин, мають право на її продовження у вільний від навчання час при наявності відповідних документів.

Здобувач вищої освіти, який отримав незадовільну оцінку з практики, відраховується з університету.

Підсумки кожного виду практики обговорюються на засіданнях відповідних кафедр, а загальні підсумки практики підводяться на вчених радах факультетів/інституту.

Термін зберігання робочої документації з практики визначається наскрізною програмою практики, а звіт здобувача вищої освіти зберігається на кафедрі хімії, екології та методики їх навчання 3 роки.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Шкала оцінювання

За шкалою ECTS	За національною шкалою		Кількість балів
	прописом цифрою	прописом цифрою	
A	Відмінно	5	90–100
B	Дуже добре	4	82–89
C	Добре	4	75–81
D	Посередньо	3	69–74
E	Задовільно	3	60–68
Fx	Незадовільно	2	35–59
F	Незадовільно	2	1–34

Критерії оцінки діяльності здобувачів вищої освіти під час практики

90 – 100 балів – А («відмінно») ставиться в тому випадку, коли: робота за програмою практики здійснена практикантом на високому рівні; практикант проявив себе як організований, сумлінний, творчий під час виконання різних видів роботи, знає і вміє застосовувати у практичній діяльності сучасні технології і нові інформаційні засоби, користується повагою та авторитетом серед колективу бази практики, методистів, керівників практики; здав у визначений термін документацію, оформлену на високому рівні.

82 – 89 балів – В («дуже добре») ставиться в тому випадку, коли робота за програмою практики здобувачем вищої освіти проведена на достатньому рівні; були допущені незначні помилки у період проходження практики, але були самостійно виправлені; практикант не допускав недисциплінованості, байдужості, шаблонності на всіх ділянках роботи; про його діяльність добре відзивалися в колективі, в якому він перебував у період проходження практики; подав у визначений термін правильно оформлену документацію.

75 – 81 балів – С («добре») ставиться в тому випадку, коли робота за програмою практики проведена на достатньому рівні; практикант допускав незначні помилки при виконанні завдань практики, проте не завжди міг самостійно їх виправити або пояснити у процесі аналізу; у ході практики був дисциплінованим, виконавчим, самостійним, критичним на всіх ділянках роботи, одержав добрі відгуки колективу бази практики, методистів, керівника; подав вчасно документацію, у яку можуть бути внесені незначні доповнення і виправлення за вказівкою групового керівника практики.

69 – 74 балів – D («посередньо») ставиться в тому випадку, коли робота за програмою практики проведена на задовільному рівні; здобувач вищої освіти проявив себе як організований, дисциплінований, але недостатньо самостійний та ініціативний; загальна характеристика діяльності практиканта у період проходження практики одержала позитивні відгуки; із невеликим запізненням подав документацію.

60 – 68 балів – E («задовільно») ставиться здобувачу вищої освіти в тому випадку, коли робота проведена на задовільному рівні; проявив себе як недостатньо організований і дисциплінований, безініціативний; загальна характеристика діяльності на базі практики практиканта з боку керівників практики – «задовільна»; подав невчасно документацію, яка потребує доповнень і виправлень.

35 – 59 балів – Fx («незадовільно»). Відсутня систематичність у роботі практиканта. Роботу, передбачену програмою з практики, виконав на низькому професійному рівні, допускав помилки, пов'язані зі знанням теоретичного матеріалу та виконанням практичних завдань. Отримав негативний відгук про роботу чи незадовільну оцінку при складанні заліку за практику, але за певних умов може повторно пройти практику і отримати позитивну оцінку. Подав документацію з великим запізненням, допустив значні помилки в її оформленні.

0 – 34 балів – F («незадовільно»). Практикант не виконав програми практики і отримав незадовільну оцінку при складанні заліку за практику.

Критерії оцінювання виробничої (педагогічної) практики

№п/п	Зміст роботи, виконаної студентом	Кількість балів
------	-----------------------------------	-----------------

1.	Психолого-педагогічний аналіз уроків	0-10
2.	Розробка та проведення виховного заходу	0-10
3.	Проведення та розробка планів конспектів уроків за фахом	0-20
4.	Проведення поточної виховної роботи у школі з обов'язковою фіксацією у психолого-педагогічному щоденнику (перевірка щоденників учнів закріпленого класу, індивідуальні бесіди з учнями, допомога класному керівнику у різних видах діяльності тощо)	0-20
5.	Дослідження особистості учня і складання психолого-педагогічної характеристики на нього	0-10
6.	Характеристика про проходження педагогічної практики	У залежності від оцінки у характеристиці: «3» – 5 «4» – 10 «5» – 15
7.	Вчасно подана документація	0-5
8.	Захист практики	0-10
	Всього	100

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ (ВИД ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ)

Форма підсумкового контролю, згідно навчального плану спеціальності 014.06 Середня освіта (Хімія), є екзамен. Дана форма проходить у вигляді звітної конференції із захисту практики, яка відбувається у присутності комісії, котра призначається розпорядженням декана, до складу якої входять керівники практики від закладу вищої освіти і, за можливості, від баз практики, викладачі кафедр.

СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Педагогічна освіта: теорія і практика [Текст] : збірник наукових праць. Вип. 3 / МОН України, Кам'янець-Подільський нац. ун-т імені Івана Огієнка, Ін-т педагогіки АПН України ; [редкол.: Байбара Т. М., Вашуленко М. С., Волошина Н. Й. [та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2009. – 539 с.
2. Педагогічна практика [Текст] / МОН молоді спорту України, Уманський ДПУ імені Павла Тичини ; уклад. М. Т. Мартинюк, О. В. Гнатюк, Т. Л. Годованюк, Н. М. Стеценко. – Вид. 3-тє, переробл. та допов. – Умань : Жовтий О. О., 2013. – 181 с.
3. Мороз І. В., Ярошенко О. Г. Педагогічна практика студентів у загальноосвітніх навчальних закладах [Текст] : навч. посібник / МОН України ; НПУ імені М. П. Драгоманова. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2003. – 90, [1] с.
4. Шульдик В. І., Шульдик Г. О. Педагогічна практика [Текст] : навч.-метод. посібник / [рец. О. Г. Ярошенко, А. В. Степанюк, Н. В. Чудаєва]. – (Вид. 2-ге, змінене й доповнене). – Умань : Жовтий О. О., 2013. – 162, [1] с.
5. Шульдик В.І., Шульдик Г.О. Педагогічна практика студентів [Текст] : навчальний посібник для пед. закладів освіти / МОН України; Уманський ДПУ ім. П. Тичини. – Умань : [ПП Жовтий], 2009. – 161, [1] с.

ДОДАТКИ

**Характеристика
на роботу здобувача вищої освіти групи**

(прізвище, ім'я, по-батькові здобувача вищої освіти)

« ___ » _____ 20 _____ р.

*Посада керівника практики
від організації*

_____
(підпис)

_____
(прізвище, ініціали)

печатка

Необхідно зазначити про:

- рівень теоретичних знань, отриманих в університеті;
- наявність практичних навичок самостійного вирішення завдань за програмою практики;
- якості, які продемонстрував здобувач вищої освіти під час проходження практики;
- ступінь володіння й використання інноваційних технологій;
- вміння дотримуватись етичних правил поведінки;
- активність та ініціативність;
- ступінь володіння й використання форм та методів педагогічної діяльності;
- вміння будувати стосунки з учнями та вчителями;
- повноту виконання програми та індивідуального завдання;
- загальну оцінку проходження практики.

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Природничо-географічний факультет

**МАТЕРІАЛИ ПРОХОДЖЕННЯ
ДЕРЖАВНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

в (повна назва навчального закладу)
студенткою(ом) II курсу _ групи
денної форми навчання
ППП (в орудному відмінку)

Груповий керівник:

Керівник практики:

від кафедри біології та методики
її навчання:

від кафедри хімії, екології та
методики їх навчання:

від кафедри географії та методики
її навчання:

від кафедри психології:

Вахоцька І.О., канд. психол. наук,
доцент

від кафедри виховних технологій та
педагогічної творчості:

Коломієць Н.А., канд. пед. наук,
доцент

*(обрати необхідну кафедру, вказувати посаду керівника, прізвище та ініціали; методисти від кафедри психології та виховних технологій для всіх студентів вказано. Для оформлення документів використовувати шрифт **Times New Roman**, розмір шрифту 14)*

Умань – 2020 рік

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Природничо-географічний факультет

ЗВІТ

про проходження державної педагогічної практики
в (повна назва навчального закладу)
студентом (кою) II курсу _ групи ПП
(в орудному відмінку)

*(план звіту наведено нижче, під звітом обов'язково розписується студент-практикант,
всі методисти та груповий керівник. На звітві немає потреби ставити печатку
навчального закладу та завіряти її підписом директора)*

Умань – 2020 рік

СХЕМА ЗВІТУ ЗДОБУВАЧА-ПРАКТИКАНТА

I. Навчальна робота.

1. Загальні відомості про місце і час проведення практики.
2. Прізвища вчителів із фаху.
3. Матеріальне забезпечення кабінетів та лабораторій.
4. Відвідування уроків: а) з фаху; б) з інших предметів.
5. Проведення уроків самим здобувачем.
6. Перевірка зошитів, письмових робіт, проведення тестових перевірок знань.
7. Робота з невстигаючими учнями.
8. Виготовлення наочних посібників.
9. Позакласна робота з фаху, її зміст.
10. Труднощі під час виконання завдань педпрактики.
11. Загальні висновки про навчальну роботу.

II. Виховна робота.

1. Клас, у якому працював здобувач.
2. Прізвище класного керівника.
3. Робота в якості помічника класного керівника або класного керівника.
4. Які заходи проведені (вказати конкретно).
5. Відвідування позакласних заходів, що проводилися іншими здобувачами та вчителями.
6. Робота з батьками.
7. Теми залікових виховних заходів.
8. Ознайомлення зі змістом і формами позакласної роботи.
9. Труднощі при підготовці та проведенні виховних заходів.
10. Оволодіння вміннями та навичками організації виховної роботи.
11. Загальні висновки з виховної роботи.

III. Методична робота.

1. Участь у роботі педради, методичних об'єднань.
2. Ознайомлення з документами та планами роботи школи.
3. Вивчення досвіду роботи кращих вчителів (вказати конкретно).
4. Ознайомлення з психолого-педагогічною та методичною літературою під час педпрактики (вказати конкретно).

IV. Висновки

1. Що дала педагогічна практика здобувачу?
2. Позитивні сторони організації і проведення педпрактики.
3. Недоліки в організації та проведенні педагогічної практики (які конкретно), шляхи їх подолання (пропозиції).
4. Пропозиції щодо підготовки, організації та проведення практики.
(Висвітлювати бажано більшість пунктів звіту, обов'язковими є: висновки до кожного виду роботи (навчальна, виховна, методична) та загальні висновки!)

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Природничо-географічний факультет

ОПИС

(повна назва навчального закладу у родовому відмінку)
(історія та сьогодення)

Підготував (ала):
здобувач (ка) II курсу _ групи
прізвище та ініціали

(у даному документі висвітлюється історія навчального закладу та сучасний його стан)

Умань – 2020 рік

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Природничо-географічний факультет

**Опис педагогічного досвіду роботи
вчителя-предметника (класного керівника)**
(повна назва навчального закладу у родовому відмінку)

Підготував (ала):
здобувач (ка) II курсу _ групи
прізвище та ініціали

*(у даному документі висвітлюється інформація про досвід роботи вчителя-предметника,
обсяг 3-5 друкованих аркушів)*

Умань – 2020 рік

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Природничо-географічний факультет

План-конспект уроку

з (назва предмету)

на тему:

«назва теми»

у _ - _ класі

Підготував (ала):

здобувач (ка) II курсу _ групи

прізвище та ініціали

*(у даному документі відображена повна схема проведення уроку
з обов'язковими діями вчителя та орієнтовними відповідями учнів; всі студенти
готують від 4 до 6 конспектів уроків зі своєї спеціальності (біології, географії чи хімії))*

Умань – 2020 рік

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Природничо-географічний факультет

Сценарій позакласного заходу

з (назва предмету)

«назва заходу»

у _ - _ класі

Підготував (ала):

здобувач (ка) II курсу _ групи

прізвище та ініціали

(у даному документі відображено сценарій проведення заходу, по одному з навчального предмету)

Умань – 2020 рік

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Природничо-географічний факультет

Розробка виховної години

«назва»

у _ - _ класі

Підготував (ала):
здобувач (ка) II курсу _ групи
прізвище та ініціали

(у даному документі відображено сценарій проведення заходу, одна виховна година)

Умань – 2020 рік

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Природничо-географічний факультет

Сценарій проведення батьківських зборів

на тему:
«назва теми»
у _ - _ класі

Підготував (ала):
здобувач (ка) II курсу _ групи
прізвище та ініціали

*(у даному документі відображено сценарій батьківських зборів,
виступ класного керівника перед батьками, одні батьківські збори)*

Умань – 2020 рік

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Природничо-географічний факультет

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА _ _ КЛАСУ
(назва школи у родовому відмінку)

Підготував (ала):
здобувач (ка) II курсу _ групи
прізвище та ініціали
*(схему характеристики отримати у викладачів кафедри психології або виховних
технологій та педагогічної творчості)*

Умань – 2020 рік

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО МІСТИТЬ ПАПКА:

1. Індивідуальний план здобувача-практиканта.

2. 6 розробок уроків з навчального предмету.
3. Розробка та проведення 1 виховного заходу та 2 виховних годин, 2 позаурочних заходів.
4. Психолого-педагогічна характеристика класу (анкети, які використовувалися для діагностики та результати обов'язково розміщуються в папці).
5. Сценарій батьківських зборів.
6. Звіт здобувача про проведену роботу під час проходження практики.
7. Характеристика на здобувача-практиканта про проходження виробничої (педагогічної) практики (характеристика обов'язково підписується директором школи та завіряється печаткою)